Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

# WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 18. W Krakowie 3 czerwca 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują „WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

## Ograniczenia produkcyi i obrotu.

**Zajęcie zapasów wełny owczej dla wojska. — Ustanowienie cen maksymalnych na wełnę. — Zgłaszanie zapasów wełny owczej, czesanki oraz przędzy wełnianej. — Ograniczenie obrotu i przeróbki wełny owczej.**

Rozporządzeniem z 28. maja 1916 (Dz. p. p. 156) zarządził minister handlu,iż zapasy wszelkiego rodzaju wełny (Schweisswolle) Wolle in Rückenwäsche, in Hand- und Fabrikswäsche, Haut-, Gerber-, Sterblings- und Kürschnerwolle) surowej lub tylko mytej oraz wełny materacowej zostają zajęte dla celów wojennych.

Zajęciu podlegają zapasy, znajdujące się w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia w fabrykach przerabiających wełnę, dalej zapasy wełny owczej już od zajęcia przez Ministerstwo handlu na podstawie rozporządzenia z 20. X. 1915 (Dz. p. p. 313) oraz te zapasy, które w poszczególnych wypadkach zostały zwolnione.

Zapasy wełny, sprowadzone z zagranicy celnej nie podlegają zajęciu, jeżeli ich przywóz zgłosi odbiorca natychmiast po nadejściu przesyłki celem zbadania dokumentów przywozu, do Wojennego Związku przemysłu wełnianego w Wiedniu (I. Seitzergasse 1); Związek wydaje odpowiednie poświadczenie. Wełna ta podlega jednak postanowieniom, dotyczącym ograniczenia przeróbki. Sprzedaż sprowadzonej z zagranicy wełny zgłosić ma sprzedający do Związku z podaniem nazwiska kupującego. Wszelka dyspozycya zajętymi zapasami jest wzbroniona. — Właściciele względnie przechowawcy zajętych zapasów winni je 15. każdego miesiąca zgłaszać do oddania w Zarządzie gminym. Zgłoszenia uskuteczniać należy w dwóch egzemplarzach; dopuszczone są też zgłoszenia ustne. Ustanowieni przez ministerstwo handlu zakupiciele (Sammler) mają w wyznaczonych im okręgach wełnę, o ile zapas jednego właściciela nie przekracza 100 kg. odbierać, na życzenie właściciela zadatkować oraz zawiadomić o tem Komisyę dla odbierania wełny owczej w Wiedniu tudzież właściwą polityczną władzę I. instancyi.

Komisya oznacza termin dostawy wełny, miejscowość, do której ją należy odesłać oraz stawia do dyspozycyi wystawione przez ministerstwo handlu poświadczenia transportowe. Osoby, które z polecenia Komisyi mają zapasy wełny dostawić, obowiązane są wysłać ją frachtem; runo i dodatki należy osobno zapakować oraz urzędownie stwierdzić wagę. Na liście przewozowym podać winien nadawca rodzaj wełny. Równocześnie z wysłaniem wełny należy także przesłać Komisyi wykaz, w którym ma być podane nazwisko właściciela względnie przechowawcy, powiat i gmina, w której się wełna znajdowała, miejsce nadania, wkońcu (osobno dla każdej sorty wełny) rodzaj opakowania, znak, stwierdzona urzędownie waga brutto, ilość pakunków oraz waga wełny netto.

Zapasy nieodpowiednie dla celów wojskowych zwraca Komisya wysyłającemu. Należytość za przewóz, opakowanie itd. zwraca mu Zarząd wojskowy. Zapłatę za towary przyjęte uiszcza Komisya właścicielowi po cenach maksymalnych. Koszta opakowania i przesyłki ponosi Zarząd wojskowy.

Cena maksymalna za 1 kg. wełny ustanowioną jest na podstawie fabrycznie mytej wełny; wynosi ona dla wełny strzyżonej zależnie od rodzaju od 10—22 K, dla wełny garbarskiej, materacowej itp. od 8.50 K do 17 K, a dla wełny kuśnierskiej od 6—10.50 K. — Te ceny maksymalne zawierają przy handlu wełną nie podlegającą zajęciu także koszta przewozu na stacyę załadowczą oraz opakowania (ale nie koszt mycia).

Sprzedaż lub kupno wełny po cenach wyższych jest wzbronioną. Ceny te nie dotyczą wełny sprowadzonej z zagranicy celnej.

Każda osoba, trudniąca się zawodowo przeróbką wełny, czesanki oraz przędzy czesankowej obowiązaną jest swoje zapasy wszelkiej wełny surowej, mytej i farbowanej oraz czesanki i przędzy zgłaszać za pośrednictwem Wojennego Związku przemysłu wełnianego w Wiedniu do Ministerswa handlu wedle stanu z 15. przed 22. każdego miesiąca. — Formularze zgłoszeń do nabycia w Wojennym Związku przemysłu wełnianego w Wiedniu (I. Seitzergasse 1). W formularzach należycie wypełnionych zaznaczyć winien właściciel każdorazowy przyrost oraz ubytek zapasów.

Przeróbka wymienionych rodzajów wełny bez względu na jej pochodzenie dozwoloną jest do wypełniania bezpośrednich i pośrednich zamówień wojskowych. Każda inna przeróbka dopuszczoną jest tylko za zezwoleniem Ministerstwa handlu.

Wywóz wełny owczej, odpadków wełnianych oraz wełny sztucznej nie przerobionej poza granice gminy koleją ,końmi lub pocztą dopuszczonym jest jedynie za poprzedniem zawiadomieniem Ministerstwa handlu na podstawie poświadczeń w razie przewozu wełny do składów publicznych, dla przewozu wełny na zlecenie Komisyi dla odbioru wełny w Wiedniu, dla przewozu do organów zbiorczych, upoważnionych przez Ministerstwo handlu, dla transportu wełny urzędownie przydzielonej przedsiębiorstwom przerabiającym wełnę, dla przewozu wełny sztucznej i odpadków oraz w innych wyjątkowych wypadkach.

Poświadczenia transportowe ważne są tylko na dwa miesiące.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K względnie karze aresztu do 6 miesięcy.

**Ograniczenie używania i przeróbki zwierzęcych i roślinnych olejów i tłuszczów do celów technicznych.**

Wedle rozporządzenia ministeryalnego z 25. maja 1916 (Dz. p. p. 155) dozwolone są używanie i przeróbka oraz mieszanie olejów i tłuszczów zwierzęcych i roślinnych do celów innych niż spożywczych, bez porzedniego odglicerynowania, jedynie za zgodą Wojennego Związku przemysłu olejów i tłuszczów w Wiedniu. Bez zezwolenia dopuszczoną jest fabrykacya mydła, o ile przytem odziela się glicerynę.

Przeróbka masła, masła topionego, oraz tłuszczu wieprzowego dla celów innych, niż spożywcze, oraz czynności, mające na celu masło i tłuszcz uczynić niejadalnemi, są wogóle zabronione; minister handu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych może jednak w wyjątkowych wypadkach udzielać zezwoleń.

Wszelkie ilości masła, masła topionego oraz tłuszczu wieprzowego, które z jakichkolwiek przyczyn stały się niezdatne do spożycia zgłosić winien przechowawca do Centrali dla olejów i tłuszczów w Wiedniu oraz podać rodzaj tłuszczów, ilość, miejsce przechowania i nazwisko właściciela. Centrala obowiązaną jest w przeciągu 14 dni towar przejąć i gotówką zapłacić. Co do ceny ugodzić się ma Centrala z osobą dysponującą towarem. Cena nie ma przekraczać cen płaconych za powyższe artykuły w stanie zdatnym do spożywania.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K, względnie karze aresztu do 6-ciu miesięcy.

**Sporządzanie i dostawa celulozy, masy drzewnej, papy i papieru.**

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 23. maja 1916 (Dz. p. p. 154) upoważnionym jest minister handlu w razie grożącego braku, przez wzgląd na interes publiczny, zobowiązać nadające się do tego przedsiębiorstwa, ażeby w miarę ich sprawności i położenia gospodarczego sporządzały pewne ilości celulozy, masy drzewnej, papy oraz papieru. W razie niewypełnienia zobowiązania może minister handlu zarządzić sporządzanie tych wyrobów na koszt i odpowiedzialność danego przedsiębiorstwa. Uwzględniając niekorzystne położenie gospodarcze pewnego przedsiębiorstwa może minister handlu zaniechać wydania podobnego zarządzenia, a tylko spowodować je do oddania państwu za pewnem wynagrodzeniem zakładu oraz zapasów.

Minister handlu upoważnionym jest dalej do zobowiązania pewnych przedsiębiorstw tudzież osób do dostarczenia pewnych ilości wyrobów z celulozy, masy drzewnej, papy oraz papieru. O ile niema innej umowy, należy zapłatę za towar uiścić gotówką, względnie zapewnić zapłatę na 14 dni po oddaniu towaru. W razie sporów rozstrzygają sądy powiatowe, w których okręgu znajdują się dane przedsiębiorstwa względnie osoby.

Minister handlu upoważnionym jest wkońcu do całkowitego lub częściowego zabronienia pewnym przedsiębiorstwom sporządzania wyrobów z wymienionych materyałów. Dawne umowy nie stanowią przeszkody w wypełnianiu nałożonych obecnie zobowiązań.

Sprzedaż lub pożyczanie wszelkiego rodzaju filców zdatnych dla celów wspomnianych przemysłów, dopuszczonem jest jedynie za zezwoleniem Ministerstwa handlu. Przedsiębiorstwa oraz osoby wyrabiające lub posiadające zapasy wymienionych wyrobów obowiązane są udzielać Ministerstwu handlu na żądanie wszelkich zgodnych z prawdziwym stanem rzeczy wyjaśnień, oraz umożliwić mu przeprowadzanie rewizyi w zakładach tudzież wgląd w księgi handlowe.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K, względnie karze aresztu do 6-ciu miesięcy.

**Przymus oferowania odtłuszczonej organtyny.**

Ministerstwo handlu zarządziło rozporządzeniem z dnia 23. maja 1916 L. 10964/IV. ex 1916 przymus oferowania odtłuszczonej organtyny.

Bliższych informacyi w tej sprawie udziela Centrala bawełniana w Wiedniu (I. Maria Theresienstrasse 32—34).

## Przywóz i wywóz towarów.

**Zakazy wywozu z Monarchii.**

Rozporządzeniem ministeryalnem z 18. maja 1916 (Dz. p. p. 150) uzupełnionym został zakaz wywozu z monarchii, wydany na mocy rozporządzenia ministeryalnego z 10. marca b. r. (Dz. p. p. 66)

Ostatniemu zakazowi podlegają: wody mineralne, bauksyt, biel ołowiu, skóra sztuczna, bawełniana i wełniana konfekcya damska i dziecinna, papy wszelkiego rodzaju (z wyjątkiem kartonów, bibułki jedwabnej i bibuły), płyty gramofonowe oraz solany wapnia.

Wyjętą z pod zakazu wywozu jest droga, luksusowa bawełniana i wełniana konfekcya w ruchu pocztowym i podróżnym (Reisendenverkehr) oraz towary, zawierające metale nieszlachetne tylko w nieznacznych ilościach.

**Zakazy wywozu pewnych metali.**

Wobec tego, iż zdarzały się liczne wypadki wywozu do Niemiec metali (Sparmetalle) do fabrykacyi maszyn i artykułów wojskowych w ilościach większych, niż było koniecznem, oraz wypadki, w których czyniono to na poczet kontyngentu zarządu wojskowego, tak, że zapasy metali naruszano w podwójnej mierze, zarządziło Ministerstwo handlu celem oszczędzania zapasów metali, iż w przyszłości nie ma mieć miejsca wywóz metali do Niemiec, celem sporządzania artykułów wojskowych, natomiast nieodzownie potrzebne ilości metali, przejęte zostaną na kontyngent zarządu wojskowego.

O ile osoba, zamierzająca wywieść metale, rozporządza zapasem ze składów niezajętych, jest ona obowiązaną w razie uznania, iż przewiezienie danych przedmiotów do Niemiec leży w interesie wojska, ilość potrzebną oddać centrali metalowej w Wiedniu, a potwierdzenie złożenia dołączyć do podania o zezwolenie na wywóz z Niemiec gotowych fabrykatów.

Jeżeli podanie o zezwolenie na wywóz zostanie — czy to przez Ministerstwo wojny, czy też przez władze niemieckie — zupełnie odrzucone, lub jeśli zarządzoną zostanie redukcya żądanej ilości metali, pozostaje cała ilość zostawionych metali w składach centrali, która stosownie do tego na wspomnianem potwierdzeniu umieszcza odpowiednią klauzulę. — Jeżeli strona jeszcze przed wniesieniem podania na ręce Ministerstwa wojny, względnie Ministerstwa skarbu, zwraca się wprost do centrali, odbiera centrala metale i wydaje potwierdzenie, które następnie przedłożyć należy w Ministerstwie wojny (Ausfuhrgruppe), jako załącznik do podania o zezwolenie na wywóz z Niemiec gotowych fabrykatów. I w tym wypadku w razie odmownego załatwienia Centrala metali nie zwraca. Jeżeliby metale, o których wywóz petent się stara, musiały dopiero zostać zwolnione, nateneczas zawiadamia się stronę, że zwolnienie takie nie nastąpi, że jednak ilości rzeczywiście konieczne, przejęte zostaną na kontyngent zarządu wojskowego.

Odnośnie do niklu, aluminium i antymonu wezwie się strony, ażeby metale te sprowadzały z magazynów przy Wojennem metalowem Towarzystwie akcyjnem w Berlinie, stojących obecnie do dyspozycyi c. i k. Ministerstwa wojny.

Wywóz nie zostanie dozwolonym z wyjątkiem tych wypadków, w których chodzi o tak wielkie ilości metali, iż one nie będą mogły być pokryte z zapasów magazynów.

C. i k. inspektor artyleryi technicznej nie będzie w przyszłości przydzielał metali, z wyjątkiem tych, które przeznaczone są do wyrobu amunicyi.

Metale, dla których niema ani kontyngentu ani magazynów, jak platyna, złoto itd. dopuszczone będą do wywozu, dopiero po dokonaniu technicznej kontroli.

Podania, nie dotyczące bezpośrednio zapotrzebowania wojskowego bada Ministerstwo wojny od wypadku do wypadku, a jeśli okaże się, iż leży to w interesie wojskowym, zastosuje się postępowanie analogiczne.

**Przewóz przesyłek przez Niemcy.**

Ministerstwo handlu zawiadamia, iż niemieckie stacye celne upoważnione zostały do uważania tych towarów, na których przewóz nie potrzeba specyalnego zezwolenia, których wywóz jednak dopuszczonym być może jedynie za zezwoleniem, za towar przewozowy także w tych wypadkach, kiedy się je przewozi nie pod adresem zagranicznym, ale na adres osoby, zamieszkałej w granicach państwa niemieckiego.

Zezwolono na to pod następującymi warunkami: pakiety oraz papiery przewozowe zaopatrzone być mają już za granicą wyraźną uwagą, iż chodzi tu o przewóz; należy podać miejsce przeznaczenia towaru; towar musi w przeciągu dni 30 od czasu wejścia w granice państwa niemieckiego być odesłanym do kraju, dla którego jest przeznaczonym, Przy słomie, służącej za karmę i innych środkach pastewnych ważnem jest to upoważnienie tylko wtedy, kiedy się je przewozi bez rozmyślnej zwłoki.

**Sprowadzanie lekarstw z Niemiec.**

Na podstawie nowej umowy z rządem niemieckim mogą być do sprowadzania lekarstw z Niemiec dopuszczeni także aptekarze, o ile jeszcze przed wybuchem wojny sprowadzali lekarstwa bezpośrednio od firm niemieckich. Zezwolenie to odnosi się jednak tylko do tych ilości środków leczniczych, które mają pokryć dwumiesięczne zapotrzebowanie aptekarza we własnym zakładzie a nie są przeznaczone do dalszej sprzedaży lub dla pośredników.

Podania o zezwolenie na wywóz tych artykułów z Niemiec wnosić należy, jak dotąd, w ośmiu egzemplarzach na ręce Departamentu sanitarnego przy c. k. Ministerstwie spraw wewnętrznych w Wiedniu (I. Wipplingerstrasse 8). — W podaniu winien petent wyraźnie zaznaczyć, iż jeszcze przed wojną sprowadzał lekarstwa wprost od firm niemieckich, tudzież, że towar ten przeznaczonym jest do pokrycia zapotrzebowania w jego własnej aptece, obliczonego najwyżej na przeciąg 2 miesięcy.

Zwraca się dalej uwagę aptekarzy, ażeby zaniechali próśb o zezwolenie na wywóz artykułów, których sprzedaż w myśl istniejących postanowień jest zakazana. Należą tu: wszelkie tłuszcze, zwierzęce i roślinne, ich przetwory, wazelina, niektóre lekarstwa zamorskie, jak balsam peruwiański, guma surowa itd., wkońcu materyały potrzebne do sporządzania artykułów dla pokrycia zapotrzebowania wojennego, jak bawełna, połączenia azotowe itp.

**Wywóz artykułów zaporzebowania wojskowego z Niemiec.**

Podania o zezwolenie na wywóz z Niemiec wnosić winien zamawiający (a nie firmy niemieckie) na ręce c. i k. Ministerstwa wojny (Ausfuhrgruppe) w Wiedniu. Podania wygotować należy w 6 egzemplarzach na czerwonych formularzach (Anmeldungsausweise Muster III.). Do spiesznych przesyłek kolejami lub okrętami załączać należy poświadczenia transportowe, po jednym egzemplarzu dla każdej przesyłki. Dla prze-

syłek pocztowych poświadczenia transportowe nie są wymagane. Formularze wywozowe są do nabycia w izbie handlowej i przemysłowej w Krakowie. — Wszystkie rubryki formularza należy jak najdokładniej wypełnic. W rubryce „Przedmiot“ oznaczyć trzeba artykuł, który ma być przewiezionym w sposób, wykluczający wszelką wątpliwość. W braku oznaczenia typów (Typenbezeichnungen), przytoczyć należy cechy techniczne przedmiotów np. przy motorach sprawność i ilość obrotów itp., dalej wagę i rodzaj opakowania (wraz z znakami). W specyalnej rubryce podaną ma być wartość w koronach. Artykuły jednego rodzaju, należące do jednego zakładu, oraz mające być dostarczone przez jedną firmę winny, o ile możności być zawarte w jednem podaniu, nawet w tych wypadkach, kiedy dostawę uskutecznia się w przesyłkach częściowych. Podanie opatrzone być winno potwierdzeniem sprowadzającej, względnie właściwej władzy wojskowej, iż przesyłka służy celom wojskowym. Odsprzedawcy załączyć mają do podań oryginalne zamówienia firm zamawiających oraz wspomniane potwierdzenie władzy wojskowej. Podania o wywóz towarów zapasowych oraz niekoniecznych części rezerwowych są niedopuszczalne. O ile towary, o których wywóz petent się ubiega, zawierają metale w Niemczech zajęte (miedź, cyna, ołów, aluminium, antymon, nikiel, wolfram, chrom, rtęć) lub mangan, molibdan, wanadyum, kadmium, tytan, platynę, dalej gumę surową i regenerowaną, należy przytoczyc wagę poszczególnych ilości, potrzebnych dla każdego przedmiotu. Przy stopach podac należy prócz rodzaju i wagi łącznej także skład w procentach. — Przez wagę rozumie się wagę wyrobu gotowego. Żądane pod różnymi tytułami przez niemieckie firmy dodatki do wagi są niedopuszczalne. Ilości wymienionych materyałów zajętych (w Niemczech), które po badaniu urzędowem uznane zostały za niezbędne, zwalnia dla dostarczającej firmy c. i k. Ministerstwo wojny z przyznanego mu w Niemczech kontyngentu wywozowego. Dla aluminium, antymonu i niklu niema na razie kontyngentu, mogą one być za gotówkę firmom dostarczone z magazynu c. i k. Ministerstwa wojny przy „Wojennem metalowem Towarzystwie akcyjnem“ w Berlinie; cena ich wynosi obecnie za 1 kg, aluminium 4.40 M, za 1 kg. antymonu 2.25M, a za 1 kg niklu 18 M. — Platynę, potrzebną do wyrobu aparatów, które mają być przewiezione z Niemiec, wywozić należy do Niemiec w naturze; inne materyały jedynie na specyalne wezwanie Ministerstwa wojny. Zezwoleń na wywóz udziela Ministerstwo skarbu. Uzyskane zezwolenia na wywóz oraz poświadczenia zwolnienia metali doręcza się firmie wprost z Berlina bez zawiadomienia petenta. — Poświadczenia transportowe otrzymuje petent z Wiednia lub odbiera je w biurze wywiadowczem przy Ministerstwie wojny.

### Przywóz towarów do Belgii.

Wedle zawiadomiena c. i k. Komisarza rzy ces. niem. Jeneralnem Gubernatorstwie w Belgii, radcy legacyjnego bar. Frankensteina, uregulowanym został na nowo przywóz towarów do Belgii.

Podania o zezwolenie na przywóz wnosić winni belgijscy odbiorcy względnie spedytorzy w dwóch egzemplarzach pod adresem: Abteilung für Handel und Gewerbe Aussenhandelstelle in Brüssel, Avenue de la Renaissance 30.

Przywóz całego szeregu artykułów do Belgii jest jednak zakazanym; zakaz ten dotyczy również towarów, pochodzących z monarchii; w tych jednak wypadkach obiecują odnośne władze niemieckie wielką życzliwość przy udzielaniu wyjątkowych zezwoleń na przywóz.

Spodziewać się również należy, iż między rządem austro-węgierskim a niemieckim rozpoczną się układy celem zaprowadzenia wzajemnego wolnego przywozu na obszarach okupowanych. Podania o przywóz towarów do Belgii wnosić należy w dwóch egzemplarzach na ręce wymienionego na wstępie komisarza bar. Frankensteina, który je po odpowiedniem poparciu przedłoży Biuru dla handlu zagranicznego.

## Dostawy.

### Dostawy artykułów wojskowych.

Ministerstwo wojny rozpisuje na czerwiec 1916 dostawę szpagatu, gurtów do tornistrów, lin konopnych, postronków, maszynek do strzyżenia włosów, ostróg, łańcuszków do munsztuków, trenzli, szpicrut, strzemion, kufrów, rozetek do czapek oficerskich, bort (złotych i srebrnych) dla oficerów sztabowych, gwiazdek dla oficerów, szczotek do sukien, do zębów, naftaliny itp.

Oferty wraz z próbkami (w jednym pakiecie) wnieść należy do 13. oddziału (Bestellgruppe) Ministerstwa wojny przed 12. czerwca 1916.

Oferta opatrzona stemplem za 1 K zawierać ma wszelkie dane, dotyczące gatunku, ceny, terminu dostawy oraz ilości towaru, który ma być dostarczonym.

Formularze ofertowe są do nabycia w biurze Izby.

Ministerstwo wojny zakupuje od czerwca 1916: czapki polowe, bawełniane bluzy i spodnie, mundury letnie, płaszcze, podszewki pod płaszcze, kamasze do zwijania, sztuce, ochraniacze kolan, kominiarki, wełniane lejbiki, chustki na szyję, przepaski brzuszne, ręczniki, chustki do nosa, podszewki płócienne (Futterleinen) oraz materye na bluzy, spodnie i płaszcze.

Oferty opatrzone stemplem na 1 K. wraz z próbkami (w jednym pakiecie) wnieść należy do 13. Oddziału (Bestellgruppe) Ministerstwa wojny w Wiedniu.

Oferty zawierać mają wszelkie dane, dotyczące gatunku, ceny, ilości towaru, który ma być dostarczony, oraz terminu dostawy.

Formularze ofertowe do nabycia w biurze Izby.

### Dostawa materyi.

Komenda centralnego magazynu mundurów wojskowych dla honwedów w Budapeszcie rozpisuje dostawę materyi na płaszcze, bluzy, spodnie oraz czapki.

Oferty wraz z próbkami materyi wnosić można każdego czasu do Komendy magazynu w Budapeszcie (Kommando des k. ung. Honved-Zentralmonturdepots, Budapest, X. Elnökutca 1). Wadyum w wysokości 5% sumy oferowanej złożyć należy w którejkolwiek kasie rządowej, a poświadczenie złożenia dołączyć do oferty.

### Rozpisanie budowy.

C. k. Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie zamierza rozdać w drodze ogólnego przetargu wykonanie odbudowy jednopiętrowego domu mieszkalnego na stacyi w Jarosławiu.

Oferty na powyższe roboty zaopatrzone stemplami jednokoronowymi od arkusza, należy wnieść na formularzach wyłącznie do tego celu przepisanych, w opieczętowanej kopercie z napisem: „Oferta na wykonanie odbudowy jednopiętrowego domu mieszkalnego na stacyi w Jarosławiu do L. 1787/III ex 1916 najpóźniej do 14. czerwca 1916 godz. 12 w południe w protokole podawczym c. k. Dyrekcyi kolei państwowych we Lwowie, lub też przesłać je na czas pocztą, tak ażeby przed upływem podanego terminu, tamże nadeszły.

Załączniki do oferty, jakoteż przepisy o obowiązkach opłaty stempli i należytości, ciążących na oferencie względnie na przedsiębiorcy, zawierającym umowę z c. k. Skarbem, przy rozdawnictwie dostaw i robót państwowych można nabyć w oddziele III c. k. Dyrekcyi kolejowej we Lwowie 3-cie piętro, drzwi 330 za opłatą 8 koron.

Komisyjne otwarcie wniesionych lub nadesłanych ofert nastąpi tego samego dnia o godzinie 3-ciej popołudniu, przyczem oferenci mogą być obecni.

Wadyum, w wysokości 5% oferowanej kwoty, które w razie przyjęcia oferty służyć będzie jako kaucya, należy złożyć w kasie podpisanej dyrekcyi przed wniesieniem względnie nadesłaniem oferty.

Oferty obowiązują oferentów do dnia 15. lipca b. r. włącznie, do którego terminu też nastąpi rozdanie robót.

Oferty nie wniesione na przepisanych formularzach lub też nie odpowiadające warunkom rozpisania, dalej oferty dla których nie złożono wadyum, wreszcie oferty, któreby nadeszły po upływie terminu wniesienia, nie będą uwzględnione.

## Sprawy rękodzielnicze.

### Wzory na obuwie górskie dla wojska.

C. i k. Ministerstwo wojny wydało w sprawie wyrobu maszynowego obuwia górskiego nowe przepisy i wzory, które nabywać mogą interesenci za opłatą w Oddziale wzorów na odzież (Abteilung für Bekleidungsmuster) przy c. i k. Magazynie mundurów wojskowych Nr. 4. w Brunn a/G.—Wedle tych wzorów sporządzić należy obuwie górskie o podwójnym szwie i podkuwanej gwoździami podeszwie.

Zwraca się dalej uwagę wytwórców obuwia, ażeby części wierzchnie wszelkiego rodzaju obuwia wojskowego przykrawali w ten sposób, by skóra wierzchnia na przodzie nogi oraz po bokach ująć się dała należycie szwem i kołkowaniem drewnianem.

Do tego zarządzenia zastosować się mają szewcy odrazu, bez względu na obowiązujące dotąd wzory do przykrawania.

Wzory te zostaną w najbliższej przyszłości świeżo zaprojektowane i odpowiednio powiększone.

### W sprawie dostaw obuwia dla wojska.

Ze względu na naglące zapotrzebowane skórzanych artykułów wojskowych, w szczególności obuwia, konieczną jest punktualna dostawa zamówionych przedmiotów.

Celem ciągłego, równomiernego pokrywania zapotrzebowania wojennego dostawa odbywać się będzie w przyszłości w dwóch partyach w ten sposób, że pierwszą połowę odstawi dostawca w dwa, drugą n a j p ó ź n i e j w trzy miesiące po dokonaniu zamówienia. Ilość oraz termin dostawy zaznaczone będą na zleceniu.

C. i k. Ministerstwo wojny zarządziło dalej, iż aż do odwołania, przyznawaną będzie tym dostawcom, którzy zamówienie artykułów skórzanych w obu partyach wykonali co do ilości i terminu b e z z a r z u t u, premia w wysokości 1% wartości towaru zamówionego oraz odstawionego we właściwym terminie i w porządku (ewentualnie z nieznacznym brakiem).

Towary wykonane w odpowiednim terminie, lecz nie wysłane z powodu przeszkód ruchu winien dostawca zaawizować do właściwego Magazynu mundurów. W ten sposób zaawizowane towary uważane będą za odstawione we właściwym terminie, o ile po przywróceniu ruchu mogą być natychmiast wysłane i odebrane.

Natomiast odciągać będzie Magazyn mundurów za nieusprawiedliwioną zwłokę w dostawie, jako penale, 5% wartości nieodstawionych na czas towarów.

Dostawca może jednak w ciągu pierwszego miesiąca po dokonaniu zlecenia, nawet po złożeniu oświadczenia przyjęcia, zrzec się zamówienia, o ileby nie miał pewności, iż zdąży w oznaczonym terminie oddać towar, a to jedynie pod tym warunkiem, że aż do tego dnia skóry nie dostał, ani nie nabył. Zakupienie skóry obowiązuje równocześnie do punktualnego dopilnowania terminu.

Jeśli dostawcy niemożliwem jest nabycie całej ilości skóry oraz przyborów w odpowiednim czasie, winien o tem natychmiast zawiadomić właściwy Magazyn mundurów, podać tę ilość, której wykonania podjąć się może oraz wnieść prośbę o zwolnienie od dostawy reszty. Tego rodzaju podania przesyłać należy na ręce zarządzającej zamówieniem centrali przynajmniej 2 tygodnie przed upływem terminu dostawy.

Jeżeli już po nabyciu skóry okazuje się, iż całkowite lub częściowe wykonanie towarów skórzanych bez winy dostawcy jest niemożliwem, winien dostawca skórę odesłać natychmiast do Magazynu mundurów, przeznaczonego do odbioru towarów, oraz zawiadomić o tem Ministerstwo wojny (Oddział 13) w Wiedniu. Magazyn zwraca wówczas dostawcy należytość za oddaną skórę, płacąc po cenach kupna, o ile oczywiście skóra nie straciła wartości.

---

Przy rozdawaniu dostaw wojskowych z udziału drobnego rękodzieła oznaczać będzie Ministerstwo robót publicznych poszczególne zamówienia liczbami bieżącemi (numerami) oraz zamieszczać obok nich miesiąc zamówienia, jako miarodajny dla ustanowienia definitywnych cen; wobec tego wystarczy przy ewentualnych późniejszych zmianach pierwotnego zamówienia przytoczyć jedynie numer i miesiąc, a wszelkie inne określenia stają się zbędnemi.

Zwraca się uwagę dotychczasowych dostawców, aby w podaniach powoływali się odtąd wyłącznie na numer i miesiąc zamówienia.

Zarządzenie to dotyczy również podań wnoszonych do c. i k. Magazynów mundurów wojskowych.

## Stosunki z Król. Polskiem.

### Oferty z Królestwa Polskiego.

C. i k. Zarząd obrotu towarowego w Krakowie nadesłał Izbie handlowej i przemysłowej oferty dwóch firm z Królestwa Polskiego na chmiel (dla browarów), czerwone buraki (dla użytku domowego), i ziemniaki jakoteż na beczki piwne o zawartości 25 l.

Adresy firm otrzymać mogą interesenci w biurze Izby.

## Informacye.

### Oferty.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie otrzymać mogą interesowane osoby adres firmy, oferującej konserwy rybne (sardynki, makrele i śledzie).

### Nowa taryfa cłowa dla Turcyi.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej wglądnąć mogą interesenci w nową taryfę cłową dla państwa tureckiego.

Taryfa cłowa ma wejść w życie z dniem 1. września 1916. W przeciwieństwie do obecnego systemu ceł wartościowych opartą jest nowa taryfa prawie wyłącznie na indywidualnych stawkach cyfrowych wedle wagi względnie ilości towaru.

Wysokość ceł w zasadzie obliczoną została wedle przeciętnej wartości towarów z ostatnich 5 lat.

W wolnym handlu jest taryfa do nabycia za cenę 2 K. od sztuki.

### Stosunki z Turcyą.

Zwraca się uwagę sfer kupieckich, iż banki austryackie i węgierskie mają swoje filie w Turcyi (n. p. Wiedeński Bank Związkowy w Konstantynopolu), że więc firmy tutejsze przy załatwianiu wszelkich transakcyi pieniężnych z Turcyą mogą posługiwać się temi instytucyami i obejść się winny bez pośrednictwa obcych banków.

## Komunikacye.

### Wprowadzenie ograniczonego ruchu cywilnego na liniach Chełm—Kowel i Kowel—Sokal.

Z dniem 1. maja 1916 podjętym został ograniczony ruch cywilno-osobowy i cywilno-towarowy na liniach Chełm—Kowel i Kowel—Sokal na następujących warunkach:

Każda osoba cywilna musi przy przekroczeniu granicy ściślejszego obszaru wojennego posiadać oprócz przepisowego paszportu pozwolenie dalszej podróży, wystawione przez Komendę 4. armii. Dokumenta podróży osób cywilnych, pochodzących z zakażonych okolic muszą być zaopatrzone urzędowo-lekarskiem poświadczeniem, że podróżujący wolnym jest od robactwa.

### Ruch towarowy:

Do przewozu będą przyjmowane następujące towary:

1. Żywność:

a) łatwo psująca się żywność, jak mięso, wyroby mięsne, zwierzęta zabite (także zwierzyna), ryby, mleko, masło, ser, chleb i ciastka, drożdże, smalec do pieczenia, sól, dalej także zwierzęta żyjące;

b) inna żywność jakoto: oliwa, masło margaryna jaja, zboże, mąka, ziemniaki, ryż, owoce strączkowe, kawa i kawa surowa, herbata, czekolada, kakao, cukier, korzenie, ocet, kwas octowy, woda mineralna, spirytus (nie denaturowany);

2. Materyały sanitarne (także apteczne) środki dezynfekcyjne;

3. Paliwo (także materyały do oświetlania):

a) węgle dla publicznych zakładów, jak i do domowego palenia;

b) inny opał i materyały do oświetlania: drzewo opałowe, nafta (Petroleum), benzyna, spirytus do palenia, świece, sztyfty węglowe i żarówki;

4. Tytoń i wyroby tabaczne.

5. Zapakowanie: (worki zbożowe), lecz tylko wtedy, gdy do napełniania, albo próżne z powrotem odsyłane będą.

6. Żywność dla zwierząt jakoto: siano, słoma, owies, otręby, sieczka, buraki dla bydła.

7. Inne ważne zapotrzebowania i rzeczy do używania, jakoto: nasiona, oliwa do nacierania maszyn, zapałki, mydło, materyały do wyrobu mydła, papier wszelkich gatunków, tkaniny i wełniane towary.

## Etapowe urzędy pocztowe.

Wedle nadesłanego Izbie handlowej i przemysłowej przez c. k. Dyrekcyę poczt i telegrafów we Lwowie zestawienia, zaprowadzonym został ruch pocztowy i telegraficzny w następujących etapowych urzędach pocztowo- telegraficznych w okupacyi austryackiej w Polsce oraz w Serbii*):

*Arangjelovac, Bełchatów, *Belgrad, Biłgoraj, Busk, *Cacak, Chęciny, Chmielnik, Chołm, Dąbrowa, Działoszyce, Działoszyn, *Gornji Milanovac, Gorzkowice, Granica, Grubieszów, *Jagodina, Janów, Jędrzejów, Kazimierza Wielka, Kielce, Klimontów, Kłomnice, Końsk, Koprzywnica, Kozienice, *Kragujevac, *Kraljevo, Kraśnik, Krasnostaw, *Krusevac, Lubartów, Lublin, Miechów, Nowa Brzeżnica, Noworadomsk, *Obrenovac, Olkusz, Opatów, Opoczno, Ostrowiec, Pajęczno, *Palanka, Petrikau s. Piotrków, Pilica, Pińczów, Piotrków, Pradla, Proszowice, Puławy, Radom, Rudniki, *Sabac, Sandomierz, Semendria s. Smederevo, Skała, Skalbmierz, Skarzysko, Sławków, Słomniki, *Smederevo, Staszów, Stopnica, Strzemieszyce, Sulejów, Szczekociny, Szczerców, Szydłów, Tomaszów, *Uzice, *Valjevo, Wierzbnik, Włoszczowa, Wodzisław, Wolborz, Wolbrom, Zamość, Żarki, Zawichost.

### Urządzenie i ozdobienie grobów wojskowych.

Na cel powyższy złożyła w dalszym ciągu w myśl odezwy Izby handlowej i przemysłowej: firma Stefan Sieczkowski, fabryka wędlin w Krakowie K. 50.

### Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

J. Steinberg, Zakład artystyczno-stolarski, Ska z ogr. por. w Krakowie (udzielenie prokury).

Biuro eksportu c. k. tytoniu i wyrobów tytoniowych, Spółka z ogran. odp. w Krakowie. (Otwarcie likwidacyi).

Chrześcijańska Spółka handlowa w Krakowie. (Wybór nowych członków dyrekcyi).

J. Leinkauf, przedsiębiorstwo spedycyjne, w Krakowie. (Wykreślenie dawnych prokurzystów i ustanowienie nowych).

Powiatowa Kasa oszczędności w Krakowie. (Wybór zastępcy dyrektora).

## Zmiany i dodatki w rejestrze handlowym.

### Wykreślenie firmy:

„Togib“, Spółka odbudowy z ogr. por. w Krakowie.

### Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Towarzystwo zaliczkowe w Krakowie (wybrano zastępcę dyrektora).

Spółka oszczędności i pożyczek w Ostrowach tuszowskich (wybór nowych członków zarządu).

Towarzystwo wzajemnego kredytu w Kolbuszowej (wybór nowych członków zarządu).

Spółka oszczędności i pożyczek w Woli dalszej (wybór nowych członków zarządu).

Towarzystwo zaliczkowe w Tarnobrzegu (wybór zastępcy dyrektora).

Spółka oszczędności i pożyczek w Liszkach (wybór nowego przełożonego).

Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej
Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres.
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.